

ISBN 974-8101-56-8

เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ ของคุรุสภา 2540

“.....ถ้าครูไม่ห่วงประโยชน์ที่ควรจะห่วง
หันไปห่วงอำนาจ ห่วงตำแหน่ง ห่วงสิทธิ
และห่วงรายได้กันมากเข้าแล้ว
จะเอาจิตใจที่ไพบูลย์มาห่วงความรู้
ความดี ความเจริญของเด็ก
ความห่วงในเรื่องเหล่านั้นก็ จะค่อยๆบั่นทอน
ทำลายความเป็นครูไปจนหมดสิ้น
จะไม่มีอะไรดีเหลือไว้พอที่ตัวเองจะภาคภูมิใจ
หรือผูกใจใครไว้ได้
ความเป็นครูก็จะมีค่าเหลืออยู่ให้เคารพบูชาอีกต่อไป...”

พระราชดำรัส
พระราชทานแก่ครูอาวุโส ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
21 ตุลาคม 2521

ฝ่ายวิจัย
กองวิชาชีพครู
3 เมษายน 2540

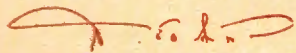

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของกระทรวงศึกษาธิการ

- มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- มาตรฐานที่ 2 จัดสอนในปฏิบัติการกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
- มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลทวนที่ให้แก่ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
- มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

(นายสุวิธ รั้งสีตพา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์
ของคุรุสภา พ.ศ. 2540

ฝ่ายวิจัย กองวิชาชีพครู
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาศึกษานิเทศก์

เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ของคุรุสภา พ.ศ. 2540

ISBN 974-8101-56-8

ลิขสิทธิ์เป็นของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2540 จำนวน 15,000 เล่ม

ฝ่ายวิจัย กองวิชาชีพครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ถนนราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ : 2821857, 2813178 ต่อ 538, 2814843

โทรสาร : 2814843

คำนำ

คุรุสภาในฐานะองค์กรวิชาชีพครูมีภารกิจ 4 ประการ ตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.ครู พ.ศ. 2488 คือ การให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดการศึกษาทั่วไปและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา การพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู การควบคุมและสอดส่องจรรยาบรรณของครู และการส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการต่างๆ ตามสมควร จึงอาจกล่าวได้ว่าภารกิจสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู และการส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้ประกอบอาชีพครู

ในส่วนของส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู คุรุสภาได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง นับแต่ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2488 จนถึงปัจจุบัน กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งมีหลากหลายนั้นได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องกับวิทยาการ เทคโนโลยี สภาพเศรษฐกิจสังคม และการเมืองของประเทศตลอดมา เป้าหมายของการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูคือ “คุณภาพและประสิทธิภาพ” ของวิชาชีพครูที่ให้บริการด้านการศึกษาแก่สังคม

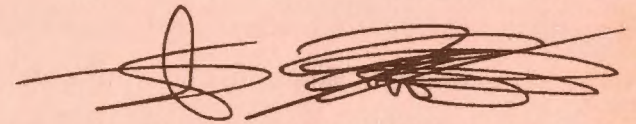
คุรุสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานของคุณภาพการปฏิบัติงาน และจรรยาบรรณครูซึ่งเป็นเกณฑ์ของการประพฤติปฏิบัติตนของครู เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูฉบับปรับปรุงล่าสุดได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2537 และจรรยาบรรณครูฉบับล่าสุดได้ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2539 หลังจากได้ประกาศใช้เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูไปแล้ว คุรุสภาได้จัดทำแนวทางการพัฒนาครูเพื่อให้มีคุณภาพตามเกณฑ์นั้นและได้เผยแพร่ไปยังสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว

อย่างไรก็ตาม คุณภาพและประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของครูย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายประการ ประการหนึ่งคือศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ครู ถึงแม้บทบาทของศึกษานิเทศก์เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยบุคคล ศึกษานิเทศก์ก็มีส่วนในการประเมินและพัฒนาครูอันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพครู ดังนั้นคุรุสภาจึงจัดทำ เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ของคุรุสภา พ.ศ. 2540 เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินและพัฒนาศึกษานิเทศก์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาวิชาชีพครู เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ก็สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ฉบับนี้นับเป็นฉบับแรกที่คุรุสภาได้จัดทำขึ้น โดยยึดถือแนวคิดและความเชื่อที่ว่า ศึกษานิเทศก์คือผู้พัฒนาเด็กและเยาวชนผ่านครู เพื่อให้เด็กและเยาวชนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาและตามความคาดหวังของสังคม เกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติงานมากกว่าเกณฑ์ของคุณสมบัติ เกณฑ์แต่ละข้อกำหนดลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกที่นำไปสู่ผลสำเร็จและประกันคุณภาพของศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์สามารถประเมินตนเองได้ และบุคคลอื่นก็สามารถประเมินศึกษานิเทศก์ได้เช่นเดียวกัน

คุรุสภามุ่งหวังให้ศึกษานิเทศก์ใช้เกณฑ์มาตรฐานนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของการปฏิบัติงานของตน ของผู้ร่วมงานและของครู โดยเริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจกับเกณฑ์แต่ละข้อและแต่ละระดับ แล้วประเมินว่าอยู่ในระดับใด จึงนำผลการประเมินไปประกอบการพิจารณาให้รางวัล บำรุงขวัญให้กำลังใจและพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพให้สูงยิ่งขึ้นต่อไป การพัฒนาตามเกณฑ์ฉบับนี้จะส่งผลดีต่อการพัฒนางานการศึกษาทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศึกษานิเทศก์ ครู และนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

คุรุสภาหวังว่าเกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ของคุรุสภา พ.ศ. 2540 ฉบับนี้จะเป็นแม่บทของการพัฒนาศึกษานิเทศก์ ทั้งในส่วนของพัฒนาตนเองและการพัฒนาในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาวิชาชีพครู และในท้ายที่สุดย่อมจะทำให้วิชาชีพครูมีความมั่นคง มั่นคง และมีศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของสังคมสืบไป

(นายปรีดา บุญเพลิง)

เลขาธิการคุรุสภา

2 มิถุนายน 2540

คำชี้แจง

เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ได้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ทั้ง 12 ข้อ กุรุสภาในฐานะผู้กำหนดเกณฑ์ดังกล่าวได้วางแนวการปฏิบัติไว้ดังนี้

1. เมื่อศึกษานิเทศก์ได้เห็นเกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์เล่มนี้แล้ว ขอให้อ่านและทำความเข้าใจในความหมายและเจตนารมณ์ของเกณฑ์แต่ละข้อ ถ้ามีโอกาสทำความเข้าใจร่วมกับเพื่อนศึกษานิเทศก์หรือบุคคลอื่นก็ควรวิพากษ์-วิจารณ์และวิเคราะห์เกณฑ์เป็นรายข้อ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน

2. ประเมินตนเอง ด้วยการวิเคราะห์ด้วยใจเป็นธรรมว่า ท่านได้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ศึกษานิเทศก์ตามเกณฑ์ครบทั้ง 12 ข้อหรือไม่ ถ้ายังไม่ครบให้พิจารณาทบทวนว่า ยังขาดหรือบกพร่องในข้อใด

3. ประเมินระดับคุณภาพของตน เมื่อมั่นใจว่าตนเองได้ปฏิบัติตามเกณฑ์ข้อใดแล้ว ให้ประเมินคุณภาพของตนว่าในเกณฑ์ข้อนั้น ท่านอยู่ในระดับใด

4. ควรเปิดใจกว้างให้เพื่อนศึกษานิเทศก์ หรือผู้ร่วมงานคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคน ประเมินว่า ท่านได้ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครบตามเกณฑ์ทั้ง 12 ข้อหรือไม่ ถ้าไม่ครบให้ถามว่าขาดหรือบกพร่องข้อใด และให้บุคคลเหล่านั้นประเมินด้วยว่าท่านอยู่ในระดับใดของเกณฑ์แต่ละข้อ ผลการประเมินของบุคคลต่างๆ อาจไม่ตรงกัน ท่านควรยอมรับผลการประเมินนั้นๆ และนำมาเทียบกับผลการประเมินตนเอง

5. เมื่อท่านประเมินตนเองหรือรับฟังการประเมินจากเพื่อนครูแล้ว ขอให้ภูมิใจในข้อที่ท่านปฏิบัติได้ถึงระดับ 3 และขอให้ท่านพยายามพัฒนาตนเองในข้อที่ยังอยู่ระดับ 1 หรือ 2 หรือที่ยังไม่ได้ปฏิบัติ อย่างน้อยก็ขอให้ท่านเกิดความรู้สึกอยากจะทำพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์

การปฏิบัติดังกล่าวมานี้เป็นการใช้เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์เพื่อการพัฒนา
พัฒนางานและพัฒนาคน ศึกษานิเทศก์คนใดที่ปฏิบัติได้ตามนี้ แม้ผลการพัฒนา
ไม่ปรากฏทันที ก็ได้ชื่อว่าก้าวเดินมาถูกทางแล้ว ขอให้มุ่งมั่นพัฒนาตน พัฒนา
งานตามเกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ทั้ง 12 ข้อนี้ต่อไป เพราะผลดีที่เกิดขึ้น
ย่อมเกิดแก่ศึกษานิเทศก์ ผู้รับการนิเทศก์ และส่งผลไปถึงนักเรียนซึ่งเป็น
เป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาอย่างแน่นอน

เกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์ของคุรุสภา พ.ศ. 2540

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการ นิเทศการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครู

คำอธิบาย คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์
มืออาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
พัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ร่วมงาน การเป็นผู้จัดงาน
หรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงานและเผยแพร่
ผลงาน เพื่อให้สมาชิกยอมรับและเห็นคุณค่าประโยชน์ของ
ศึกษานิเทศก์ที่มีต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนการนำ
องค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาอยู่เสมอ

โดยพิจารณาจาก

- การศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่างๆ
- การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ ศึกษาดูงาน
- การเป็นสมาชิกขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครูที่นอกเหนือจากทางราชการจัดขึ้น
- การนำความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศการศึกษา

ระดับ 2 มีบทบาทในการพัฒนาการนิเทศการศึกษา

โดยพิจารณาจาก

- การเป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรม ที่ส่งเสริมการนิเทศการศึกษา
- การเป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาการนิเทศการศึกษา
- การเผยแพร่ความรู้ทางการนิเทศการศึกษา

ระดับ 3 เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาการนิเทศการศึกษา

โดยพิจารณาจาก

- การเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานขององค์กร ชมรม สมาคมศึกษานิเทศก์
- การเป็นวิทยากรในการประชุม อบรม สัมมนา หรือการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการนิเทศการศึกษา

- การสร้างความรู้ใหม่ทางด้านการนิเทศการศึกษา และนำเสนอในการประชุม อบรม สัมมนา
- การมีผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาเผยแพร่อยู่เสมอ
- การปกป้องเกียรติภูมิของครู และองค์กรวิชาชีพครู

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษา โดย คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ

คำอธิบาย สศึกษานิเทศก์มีอาชีพ แสดงความรัก ความเมตตา และ ความปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศ ด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่าง ๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ สศึกษานิเทศก์ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนกับผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ แล้วเลือกเฉพาะกิจกรรมที่จะนำไปสู่ผลทางบวกเสมอ อีกทั้งระมัดระวัง ไม่ให้เกิดกิจกรรมที่มีผลทางลบโดยมิได้ตั้งใจ เพื่อนำไปสู่ความไว้วางใจ ความศรัทธาของผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศ และเห็นประโยชน์ของการนิเทศ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้รับการนิเทศ เฉพาะงานในการกิจที่ผู้รับการนิเทศรับผิดชอบ โดยพิจารณาจาก

- เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้รับการนิเทศ
- เป็นกิจกรรมที่สร้างนิสัยในการลงมือปฏิบัติ
- เป็นกิจกรรมที่สร้างคุณธรรมที่มีผลให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตาม

ระดับ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรม โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้รับการนิเทศ ทั้งในด้านการพัฒนางานตามภารกิจ และงานที่สนับสนุนส่งเสริม

โดยพิจารณาจาก

- การเลือกปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่มีผลต่อผู้รับการนิเทศ โดยตรงมากกว่ากิจกรรมที่มีผลโดยอ้อม

ระดับ 3 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมทุกอย่างได้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่งผลต่อการพัฒนางานของผู้รับการนิเทศอย่างรอบด้าน

โดยพิจารณาจาก

- กิจกรรมทุกอย่างมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้รับการนิเทศ
- กิจกรรมและงานต่าง ๆ ของผู้นิเทศส่งผลต่อการพัฒนางานของผู้รับการนิเทศทุกด้าน
- กิจกรรมและการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของผู้นิเทศ แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนางานของผู้รับการนิเทศอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม จนเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

คำอธิบาย คุณประโยชน์สำคัญของการนิเทศอยู่ที่ครูได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา จนเป็นผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพต้องกำหนด ปรับเปลี่ยนแนวทางการนิเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูอย่างเต็มศักยภาพ โดยศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของครู กำหนดจุดที่จะพัฒนา เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้นๆ แล้วใช้เทคนิคการนิเทศให้ครูได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมิน ปรับปรุง ให้ครูรู้ศักยภาพ เลือกแนวทางที่เหมาะสมกับงาน และลงมือปฏิบัติ จนเป็นผลให้ศักยภาพของครูและศึกษานิเทศก์เพิ่มพูนพัฒนา ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 รู้จุดเด่นจุดด้อยของผู้รับการนิเทศ และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้รับการนิเทศ

โดยพิจารณาจาก

- ระดับข้อมูลของผู้รับการนิเทศที่แสดงถึงคุณลักษณะส่วนตัว ความถนัด ความสนใจ และความสามารถในการปฏิบัติงาน
- การกระตุ้น ชี้แนะเพื่อให้เกิดการแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศได้เป็นรายคน
- การแนะนำแหล่งพัฒนาตนเองให้ผู้รับการนิเทศ

ระดับ 2 แก้ไขข้อบกพร่องของผู้รับการนิเทศ และพัฒนาความสามารถของผู้รับการนิเทศให้สูงขึ้นอยู่เสมอ

โดยพิจารณาจาก

- การกำหนดจุดพัฒนาและเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับการพัฒนาผู้รับการนิเทศ
- การใช้เทคนิคการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้ร่วมวิเคราะห์ ประเมินและปรับปรุงศักยภาพของตนเอง
- การแสดงความชื่นชมต่อผลสำเร็จของงานของผู้รับการนิเทศ

ระดับ 3 พัฒนาผู้รับการนิเทศให้สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มขีดความสามารถของแต่ละคน โดยพิจารณาจาก

- การส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศประเมินและพัฒนาตนเองจนเป็นปกตินิสัย โดยกระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศกำหนดจุดพัฒนา เลือกเป้าหมายที่ท้าทาย และเลือกวิธีพัฒนาด้วยตนเอง

- ✓- การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้รับการนิเทศ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละคน
- การส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน (PORTFOLIO) ของตนเอง
- ✓- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิด ผลงาน เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน
- ผู้รับการนิเทศสามารถปฏิบัติ วิเคราะห์ นำเสนอ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- ✓- การแสดงความชื่นชมและเผยแพร่ผลสำเร็จของงานของผู้รับการนิเทศต่อสาธารณะเป็นประจำ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

คำอธิบาย ศึกษานิเทศก์มืออาชีพวางแผนการนิเทศได้อย่างมียุทธศาสตร์เหมาะสมกับเงื่อนไข ข้อจำกัดของผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง และเป้าหมายของการพัฒนา เมื่อนำไปปฏิบัติจะเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนการนิเทศต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการพัฒนา ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับผลงานถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่าและเกิดผลจริง

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศได้สอดคล้องกับปัญหาและความสามารถของผู้รับการนิเทศโดยภาพรวม

โดยพิจารณาจาก

- การมีองค์ประกอบของแผนครบถ้วน
- การใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความสามารถของผู้รับการนิเทศที่เป็นปัจจุบันในการจัดทำแผน
- การเป็นแผนที่เน้นกิจกรรมการปฏิบัติตามกระบวนการแสวงหาความรู้และสร้างความรู้
- แผนปฏิบัติการนิเทศระบุถึงการพัฒนาคูได้ครอบคลุมถึงกลุ่มเป้าหมายในความรับผิดชอบ

ระดับ 2 ปรับปรุงแผนปฏิบัติการนิเทศได้สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการ และข้อจำกัดของผู้รับการนิเทศเป็นรายกลุ่ม

โดยพิจารณาจาก

- การใช้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และข้อจำกัดของผู้รับการนิเทศ ที่เป็นปัจจุบันในการจัดทำแผน
- แผนมีความสอดคล้องกับภาระงาน มีเป้าหมาย และวิธีการที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จอย่างชัดเจน
- แผนมุ่งเน้นให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติจริงมากขึ้น
- แผนปฏิบัติการนิเทศได้จำแนกกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาตามความสามารถของผู้รับการนิเทศ

ระดับ 3 สร้างและพัฒนาแผนปฏิบัติการนิเทศ ได้สอดคล้องกับนโยบาย การศึกษาและการพัฒนาประเทศ โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้นิเทศ ความต้องการและความสามารถของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดผลอย่างแท้จริง

โดยพิจารณาจาก

- แผนมุ่งเน้นให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง
- คำนึงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ
- การประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- การกำหนดแผนปฏิบัติการนิเทศได้ตรงตามความต้องการและความสามารถของผู้รับการนิเทศเป็นรายคนได้ทุกคนตามเป้าหมาย

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิด ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ

คำอธิบาย นวัตกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของศึกษานิเทศก์ในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพต้องมีความรู้ในการนิเทศแนวใหม่ๆ เลือกและปรับปรุง ใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและผู้รับการนิเทศ จนนำไปสู่ผลได้จริง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน และก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เลือกสื่อ เครื่องมือ เทคนิค วิธีการต่างๆ ที่มีคุณภาพมาใช้
ในการนิเทศได้อย่างเหมาะสม

โดยพิจารณาจาก

- ความทันสมัยและมีคุณภาพ
- ความเหมาะสมกับกิจกรรมการนิเทศและผู้รับการนิเทศ
- ความสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหา เงื่อนไข ข้อจำกัด
ของงานและผู้รับการนิเทศ

ระดับ 2 ใช้และพัฒนาสื่อ เครื่องมือ เทคนิค วิธีการต่างๆ ที่มีคุณภาพ
อย่างหลากหลาย และให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วม

โดยพิจารณาจาก

- ผู้รับการนิเทศได้รับการพัฒนาด้วยนวัตกรรมการนิเทศ
อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
- ความหลากหลายของนวัตกรรมการนิเทศ ตอบสนอง
ความต้องการของผู้รับการนิเทศ และปฏิบัติได้จริง
- ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการใช้และปรับปรุงนวัตกรรม
การนิเทศให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ
- การปรับปรุงนวัตกรรมการนิเทศการศึกษาของผู้อื่นมาใช้
ประกอบการนิเทศจนเกิดผลต่อการพัฒนาผู้รับการนิเทศ

ระดับ 3 กิดค้นผลิตสื่อ เครื่องมือ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการนิเทศ และให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วม

โดยพิจารณาจาก

- นวัตกรรมการนิเทศตอบสนองความต้องการของผู้รับการนิเทศอย่างแท้จริง
- ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วมในการกิดค้น ผลิต และตัดสินใจในการใช้นวัตกรรมนั้นๆ
- การประเมินการใช้นวัตกรรมการนิเทศ ปรับปรุงและเผยแพร่ผลการใช้ให้กว้างขวาง
- การเผยแพร่ผลการใช้นวัตกรรมการนิเทศที่ได้ผลแล้วด้วยความภาคภูมิใจ
- ผู้รับการนิเทศได้พัฒนาผลงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้รับการนิเทศ

คำอธิบาย ศึกษานิเทศก์มืออาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการนิเทศที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของผู้รับการนิเทศ จนผู้รับการนิเทศมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษานิเทศก์ต้องรู้จักเส้นพัฒนาของผู้รับการนิเทศและเพียรพยายามกระตุ้น ชักจูง ท้าทาย ให้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ด้วยความรู้สึกระส่ำผลสำเร็จเป็นระยะๆ โดยพยายามให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้สึกเป็นเจ้าของการทำกิจกรรมและการพัฒนาของผู้รับการนิเทศเอง ขั้นตอนในการนิเทศควรเริ่มจาก การริเริ่ม การร่วมพัฒนา และการสนับสนุนข้อมูล ให้กำลังใจ ให้ผู้รับการนิเทศค้นหา ปฏิบัติ ประเมิน และปรับปรุงงานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ เกิดเป็นการพัฒนางานในภาวะปกติ เป็นบุคลิกภาพถาวรของผู้รับการนิเทศตลอดไป รวมทั้งเกิดความชื่นชมและศรัทธาความสามารถของตน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 จัดกิจกรรมการนิเทศ โดยยึดตัวผู้นิเทศเป็นหลัก
โดยพิจารณาจาก

- ผู้นิเทศแสวงหากิจกรรมการนิเทศเอง
- ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามกิจกรรมตามที่ผู้นิเทศเสนอ
- ผู้รับการนิเทศสรุปเป็นแนวปฏิบัติของตน

ระดับ 2 จัดกิจกรรมการนิเทศ โดยยึดผู้รับการนิเทศเป็นหลัก
โดยพิจารณาจาก

- ผู้นิเทศจัดกิจกรรมการนิเทศตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ โดยใช้กิจกรรมที่คิด หรือออกแบบเอง
- ผู้นิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติ
- ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามกิจกรรมและดัดแปลงเทคนิควิธีการหรือกิจกรรมจากผู้นิเทศ
- ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศร่วมกันประเมินและปรับปรุง

ระดับ 3 จัดกิจกรรมการนิเทศโดยยึดกระบวนการและการสร้างนิสัยในการทำงาน โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้นิเทศ จุดพัฒนาและความสามารถสูงสุดของผู้รับการนิเทศ

โดยพิจารณาจาก

- ผู้นิเทศเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้รับการนิเทศคิดค้นและพัฒนาให้ดีขึ้นอยู่เสมอ โดยใช้สถานการณ์หลากหลาย
- ผู้นิเทศเป็นผู้ริเริ่มให้ผู้รับการนิเทศมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และลงมือทำสิ่งแปลกใหม่ที่ผู้รับการนิเทศต้องการ เพื่อค้นหาและพัฒนา

- ผู้นิเทศสนับสนุนข้อมูล นวัตกรรมการสอน เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศพัฒนางานได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด
- ผู้รับการนิเทศวิเคราะห์และสังเคราะห์งานในความรับผิดชอบ กำหนดเป็นจุดพัฒนาได้ด้วยตนเอง
- ผู้รับการนิเทศเลือกปฏิบัติตามกิจกรรมและพัฒนางานโดยใช้ความสามารถขีดสูงสุด
- ผู้รับการนิเทศประเมินตนเองและปรับปรุงตนเองได้
- การนิเทศมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่สร้างนิสัยการปฏิบัติและพัฒนางานในภาวะปกติ จนเป็นบุคลิกภาพถาวรของผู้รับการนิเทศตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

คำอธิบายศึกษานิเทศก์มีอาชีพสามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้ว ด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์อย่างรอบคอบ ซึ่งครอบคลุมการกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนา การลงมือปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจน การจัดทำรายงานเป็นโอกาสที่จะได้คิดทบทวนถึงงานที่ทำแล้วว่ามีข้อจำกัด ผลดี ผลเสีย ผลกระทบ ที่มีได้ระวางไว้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดีจะชื่นชม ภาคภูมิใจ ได้ในส่วนตัว นำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์ จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้อย่างไร และจะนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์ของรายงานที่ดีย่อมนำไปสู่การประเมินตนเอง การชื่นชมความสามารถของผู้ปฏิบัติ การเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถ และศักยภาพของผู้ปฏิบัติ ที่จะก่อให้เกิดการยอมรับและชื่นชมในความสามารถของตน

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 เป็นรายงานการนิเทศที่เสนอข้อมูลในภาพรวมของผู้รับการนิเทศทุกคน และแสดงถึงความสมบูรณ์ของข้อมูลในทุกองค์ประกอบของรายงาน

โดยพิจารณาจาก

- ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายของการพัฒนาผู้รับการนิเทศ เป็นภาพรวมของกลุ่มใหญ่
- เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการนิเทศที่นำเสนอ เป็นเทคนิคที่ใช้กับผู้รับการนิเทศทั้งกลุ่มในลักษณะเดียวกัน
- รายงานแสดงถึงผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศเป็นภาพรวม
- การนำเสนอแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุง และพัฒนาผู้รับการนิเทศ

ระดับ 2 เป็นรายงานการนิเทศที่เสนอข้อมูลทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายกลุ่มตามระดับความสามารถหรือปัญหาของผู้รับการนิเทศ โดยมีข้อมูลสมบูรณ์ครบถ้วนทุกองค์ประกอบ สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้

โดยพิจารณาจาก

- ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายของการพัฒนาผู้รับการนิเทศ ที่จำแนกเป็นรายกลุ่ม
- เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการนิเทศที่นำเสนอในการพัฒนาผู้รับการนิเทศ สนองตอบต่อสภาพผู้รับการนิเทศเป็นรายกลุ่ม

- รายงานแสดงถึงผลการพัฒนาผู้รับการนิเทศเป็นรายกลุ่ม
- ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้รับการนิเทศมีความสอดคล้องกับระดับความต้องการและจุดพัฒนาของผู้รับการนิเทศแต่ละกลุ่ม
- ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ข้อมูลจากรายงานประกอบการตัดสินใจในการพัฒนางาน

ระดับ 3 เป็นรายงานที่มีคุณภาพ แสดงถึงแนวทางการพัฒนาผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล ตามกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา สามารถเผยแพร่เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้

โดยพิจารณาจาก

- ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายการพัฒนาของผู้รับการนิเทศ ที่จำแนกเป็นรายบุคคล
- เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการนิเทศที่นำเสนอในการพัฒนาผู้รับการนิเทศ สนองตอบต่อสภาพความแตกต่าง ความสนใจ ความต้องการและศักยภาพของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล
- รายงานแสดงผลการพัฒนาผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล และเป็นความสำเร็จที่น่าชื่นชมภูมิใจ
- แนวทางการปรับปรุงงานในอนาคตเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล
- ข้อมูลจากรายงานได้นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ผลงานได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

คำอธิบาย ศึกษานิเทศก์มีภารกิจในการพัฒนาผู้รับการนิเทศโดยการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสำคัญตามเงื่อนไขที่ผู้นิเทศเสนอแนะ ดังนั้นผู้นิเทศต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นที่ประจักษ์เสียก่อน เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือกิจกรรมนั้นๆ มีน้ำหนัก มีความสำคัญน่าเชื่อถือ ผู้นิเทศจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งบุคลิกภาพ การปฏิบัติตน มีคุณธรรมจริยธรรม จะช่วยให้ผู้รับการนิเทศเชื่อถือศรัทธา ต่อการนิเทศการศึกษา และปฏิบัติตามด้วยความพึงพอใจ

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะบุคลิกภาพทั่วไป

โดยพิจารณาจาก

- การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- การใช้คำพูดค่านับรวมทั้งต่อตนเองและบุคคลรอบข้าง
- การประพฤติดี มีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว
- การดูแลรักษาสุขภาพให้แข็งแรงอยู่เสมอ
- ความเมตตากรุณาที่มีต่อผู้รับการนิเทศและบุคคลอื่น ๆ
- ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ

ระดับ 2 ปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องในทางสร้างสรรค์ โดยสอดแทรกในกระบวนการนิเทศ ตลอดจนเป็นแบบอย่างของการกระทำตามกิจกรรมการนิเทศที่น่าเสนอ

โดยพิจารณาจาก

- ผู้นิเทศสามารถจำแนกรายการปฏิบัติคนที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้รับการนิเทศ
- การให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์
- การเชิญชวนให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดี
- การสอดแทรกแบบอย่างการปฏิบัติคนที่ดีในกิจกรรมการนิเทศ
- ความพยายามในการแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น

ระดับ 3 ปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีจนผู้รับการนิเทศเกิดศรัทธา และปฏิบัติตามแบบอย่าง que เลือกสรรแล้วเป็นปกตินิสัย

โดยพิจารณาจาก

- การเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรการนิเทศของผู้นิเทศ
- ผู้รับการนิเทศเลือกและปฏิบัติตามพฤติกรรมแบบอย่าง que เลือกสรรแล้วอย่างสม่ำเสมอ
- การเสริมแรงทางบวกทันที และสม่ำเสมอแก่ผู้รับการนิเทศ que ปฏิบัติคนตามแบบอย่างที่ดี
- การร่วมกันเผยแพร่กระบวนการที่ถูกต้องในการสร้างคุณธรรม จริยธรรม

มาตรฐานที่ 9 ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

คำอธิบาย ศิษยานุเทศก์มีอาชีพร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เสนอแนวทางปรับปรุงที่ดีกว่าเดิม แนะนำการปฏิบัติที่เป็นผลดีกว่าเดิม ไม่หยุดอยู่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์ แต่จะชี้แนะแนวทางแก้ปัญหาที่นำไปสู่ผลดี เป็นผู้สามารถร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานขององค์กร เพื่อนร่วมวิชาชีพและชุมชน ด้วยความเต็มใจ เต็มความรู้ความสามารถ และคาดหวังผลที่ดีที่สุดที่จะเกิดขึ้น โดยตระหนักถึงความสำคัญ ยอมรับในความรู้ความสามารถ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยในการทำงาน ที่จะนำไปสู่ผลงานที่ดีที่สุดอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับของครูและผู้ร่วมงาน จนครูเกิดศรัทธาต่อการนิเทศ การปรับปรุงงาน และการร่วมงานกับผู้อื่น

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับผู้อื่น เพื่อพัฒนางานขององค์กร เพื่อนร่วมวิชาชีพ และชุมชน ได้อย่างราบรื่นและงานบรรลุวัตถุประสงค์ครบถ้วน

โดยพิจารณาจาก

- ความรู้ความเข้าใจที่มีต่องานที่ต้องปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น
- การเป็นผู้นำในการวางแผนการปฏิบัติงาน
- ความพึงพอใจในบทบาทของตน
- ความพึงพอใจและยอมรับในบทบาทของผู้ร่วมงาน
- ความสำเร็จของงานและประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน
- การยอมรับในผลกระทบของงาน

ระดับ 2 เสนอแนวทางปรับปรุงงานที่ดีกว่าเดิม แนะนำการปฏิบัติ และชี้แนะแนวทางแก้ปัญหาที่มีผลดีให้แก่ผู้ร่วมงานโดยจริงใจ และมุ่งประโยชน์ต่อความสำเร็จที่ดีขึ้นของส่วนรวม

โดยพิจารณาจาก

- การช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน
- การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่มอย่างเป็นระบบครบถ้วน
- การรับผิดชอบผลงานแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนางาน

ระดับ 3 เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อผลิตผลงานที่ดีที่สุดอยู่เสมอ โดยใช้บรรยากาศประชาธิปไตยในการทำงานอยู่ตลอดเวลาจนเป็นนิสัย

โดยพิจารณาจาก

- การตระหนักถึงความสำคัญ ขอมรับในความรู้ความสามารถ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- การยอมรับและศรัทธาของครูและผู้ร่วมงานในการปรับปรุงงานและการร่วมงานกับผู้อื่น
- ผลสำเร็จของงานและประสิทธิภาพของการปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

คำอธิบาย ความประทับใจของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศอย่างหนึ่งคือ ความเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัย และทันโลก ศึกษานิเทศก์มืออาชีพต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกทุกด้านจนสามารถสนทนากับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนางานและพัฒนาผู้รับการนิเทศ การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข่าวสารสารสนเทศเหล่านี้ นอกจากเป็นประโยชน์ต่องานนิเทศแล้วยังนำมาซึ่งการยอมรับและความรู้สึกเชื่อถือของผู้รับการนิเทศ อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ลึกซึ้งต่อเนื่องต่อไป

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 สามารถแสวงหา และใช้ประโยชน์จากข้อมูล ข่าวสาร ที่จำเป็น ต่อการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และ สิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับโลก โดยพิจารณาจาก

- การมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน
- การใช้ข้อมูลข่าวสารในการนิเทศการศึกษา

ระดับ 2 สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และนำมาใช้ในการพัฒนางาน ผู้ร่วมงาน และผู้รับการนิเทศได้ โดยพิจารณาจาก

- ระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร
- การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดเป็นระบบสารสนเทศ
- การเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

ระดับ 3 สามารถนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาได้ เป็นปกตินิสัย และสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ร่วมงาน หน่วยงาน และชุมชนได้อย่างเป็นระบบ โดยพิจารณาจาก

- การมีระบบข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศที่ทันสมัยและไวต่อการให้บริการ
- ความต่อเนื่องในการใช้ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศในการพัฒนางาน

- การนำข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ
- ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และการยอมรับของผู้รับบริการ

มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ

คำอธิบาย ศึกษาในเทศก์มีอาชีพสร้างวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการ ด้วยการพุดนำ ปฏิบัตินำ และจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการพัฒนาวิชาการ โดยการให้รางวัลแก่ผู้รับการนิเทศที่ปฏิบัติงานสำเร็จแล้ว จนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนางานได้เองของผู้รับการนิเทศ ศึกษาในเทศก์จึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพัฒนางานวิชาการด้วยความกระตือรือร้น เพียรพยายามที่จะบริการอย่างเต็มที่ ตามขีดสูงสุดของความสามารถ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติ สามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ศึกษาในเทศก์มีอาชีพจึงต้องสร้างศรัทธาความไว้วางใจและความรู้สึกประสบความสำเร็จให้แก่ผู้รับการนิเทศแต่ละคนและทุกคน จนเกิดภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นแบบอย่างแก่ผู้รับการนิเทศ ตลอดกระบวนการของงาน สามารถชักจูง หรือแนะนำให้ผู้รับการนิเทศฝึกปฏิบัติงานตามรูปแบบหรือตัวอย่างที่ได้ปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จแล้ว ด้วยความพึงพอใจ

โดยพิจารณาจาก

- ความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการทำงาน
- การมีภาพงานชัดเจนและมียุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ
- กระบวนการปฏิบัติงานสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติตาม
- ความสามารถในการพูดชักชวน ชี้แนะ หรือนำเสนอเรื่องต่างๆ ได้อย่างชัดเจน
- ความพึงพอใจของผู้รับการนิเทศที่มีต่อความสำเร็จของงานซึ่งเกิดจากการปฏิบัติตามแบบอย่างของผู้นิเทศแนะนำ

ระดับ 2 ให้ผู้รับการนิเทศร่วมปฏิบัติงานตลอดกระบวนการของงาน จนผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานสำเร็จได้ด้วยตนเอง

โดยพิจารณาจาก

- งานที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ร่วมกันคิด ปฏิบัติ ประเมิน และปรับปรุงงานได้ประสบผลสำเร็จ
- ความรู้สึกของผู้รับการนิเทศที่มีส่วนเป็นเจ้าของงาน

- การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้าน เป็นผู้นำทางวิชาการ และเปิดโอกาสให้แสดงความเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างเต็มที่

ระดับ 3 สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศวางแผนปฏิบัติ ประเมิน พัฒนา และชื่นชมในความสำเร็จของงานได้ด้วยตนเอง

โดยพิจารณาจาก

- การส่งเสริมให้ผู้รับการนิเทศสามารถคิดได้เอง ตัดสินใจเลือกกิจกรรมในการพัฒนาด้วยตนเอง ตลอดจนรู้ทิศทางงานของตนเองเป็นอย่างดี
- ความมั่นใจ ความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศที่มีต่องาน ที่ได้ปฏิบัติสำเร็จ
- ผู้รับการนิเทศรู้สึกเป็นเจ้าของการริเริ่ม แก้ปัญหา และการลงมือพัฒนางานในความรับผิดชอบ
- ผู้รับการนิเทศพัฒนางานให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
- ความศรัทธาและความไว้วางใจของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้นิเทศ
- ความสอดคล้องของกิจกรรมที่ผู้นิเทศส่งเสริมสนับสนุน จนทำให้ผู้รับการนิเทศได้คิด ตัดสินใจปฏิบัติ จนเป็นผลสำเร็จด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์

คำอธิบาย การพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษาให้พัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกอย่างไม่หยุดยั้ง ศึกษา-นิเทศก์จำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการต่อการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้อง สมดุลและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ศึกษานิเทศก์มีอาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้านทั้งในปัจจุบันและอนาคต กล้าที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อผลต่อวิชาชีพการนิเทศการศึกษาในอนาคต อย่างไรก็ตามการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นการประกันได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษาจะปรับเปลี่ยนได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ส่งผลให้วิชาชีพการนิเทศการศึกษาพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ผันแปรตามความก้าวหน้าตลอดไป

ระดับคุณภาพ

ระดับ 1 ตระหนักในปัญหาและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรอบด้าน

โดยพิจารณาจาก

- การมีข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของผู้รับการนิเทศและองค์กรวิชาชีพ
- การวิเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางในการพัฒนาผู้รับการนิเทศและองค์กรวิชาชีพ
- การแสวงหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาผู้รับการนิเทศและองค์กรวิชาชีพรอบด้าน
- การมองเห็นปัญหาและข้อจำกัดว่าเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนา

ระดับ 2 ปรับแผนการพัฒนางานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้

ตลอดเวลา

โดยพิจารณาจาก

- การประเมินเพื่อการปรับปรุงพัฒนางานเป็นระยะๆ
- การกำหนดทางเลือกที่หลากหลาย สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- ความเหมาะสมสอดคล้องของแผนการพัฒนางานกับการเปลี่ยนแปลง
- ความเป็นไปได้ในการนำแผนการดำเนินงาน กิจกรรมและเทคนิควิธีการไปปฏิบัติ

ระดับ 3 จัดดำเนินการกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนางานสอดคล้องกับแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

โดยพิจารณาจาก

- ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาผู้รับการนิเทศรอบด้าน
- พัฒนาปัจจัย เทคนิควิธีการที่มีอยู่เดิมเพื่อพัฒนางานให้บรรลุผลมากขึ้น
- สร้างความจำเป็นในการพัฒนาปัจจัยและเทคนิควิธีการอื่นๆ ที่เสริมสร้างการพัฒนางานได้สำเร็จทุกสถานการณ์
- ผู้รับการนิเทศได้รับการพัฒนารอบด้าน

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
ที่ 234/2539

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาเพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน
ศึกษานิเทศก์

ตามที่คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ได้อนุมัติให้สำนักงาน
เลขาธิการคุรุสภา ดำเนินการโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาศึกษานิเทศก์ ประจำปี 2540
นั้น เพื่อปฏิบัติงานตามโครงการดังกล่าวจึงแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง
มีหน้าที่พิจารณาดำเนินการวิจัย ตลอดจนควบคุมดูแลและหาแนวทางแก้ไข
ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการวิจัย เพื่อให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของโครงการ คณะกรรมการประกอบด้วย

1. นายจรูญ มลิินทร์	กรรมการที่ปรึกษา
2. นายปรีดา บุญเพลิง	กรรมการที่ปรึกษา
3. นายโกวิท ประวาลพฤษ์	ประธานกรรมการ
4. นายสมพงษ์ พละสุรย์	รองประธานกรรมการ
5. นายทองสุข รวยสูงเนิน	กรรมการ
6. นายโสภณ ทาชาด	กรรมการ
7. นายบำเพ็ญ โกศลานันท์	กรรมการ
8. นางสาวกรรณิการ์ ภิญญาคง	กรรมการ
9. นายเนาวรัตน์ สวัสดิ์	กรรมการ

10. นายสุรชาติ สังข์รุ่ง	กรรมการ
11. นางสาวศรีสมร พุ่มสะอาด	กรรมการ
12. นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า	กรรมการ
13. นายไกรพุช เพชรตันกุล	กรรมการ
14. นายประกอบ มณีโรจน์	กรรมการ
15. นายสมศักดิ์ ดิษฐลักษณ์	กรรมการ
16. นายสมควร วรสันต์	กรรมการ
17. นางสาวชวลี พึ่งแสงสี	กรรมการ
18. นางสมจิตร รัตนฤทัย	กรรมการ
19. นายพิชิต ฤทธิจรรยา	กรรมการ
20. ผู้อำนวยการกองวิชาชีพครู	กรรมการ
21. นางนฤมล บุณนิม	กรรมการและเลขานุการ
22. นางรัชนี ยุตรินทร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
23. นางสาวกรรณิการ์ บารมี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
24. นางสาววิภา ลัคนาพรวิสิฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าการดำเนินงานจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

(นายปรีดา บุญเพลิง)
เลขาธิการคุรุสภา

คณะกรรมการร่างเกณฑ์มาตรฐานศึกษานิเทศก์

1. ดร.โกวิท ประวาลพุกฤษ์ เลขธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
2. นายสมพงษ์ พลະสุรย์ รองเลขธิการคุรุสภา
3. นายเนาวรัตน์ สวัสดิ์ ผู้อำนวยการกองตรวจสอบและทะเบียนประวัติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
4. ดร.กรรณิการ์ ภิญญาคง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
5. ผศ.ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. นายสมศักดิ์ สดโท กรรมการอำนวยการคุรุสภา
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านปากตก
จ.เพชรบูรณ์
7. นายทองสุข รวยสูงเนิน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ.ศรีสะเกษ
8. นายโสภณ ทาชาด หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ.เพชรบูรณ์
9. นายบำเพ็ญ โกศลานันท์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ.ชลบุรี
10. นายประดิษฐ์ ทองคำปลิว หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
สปจ.นครศรีธรรมราช
11. นายไกรพฐ เพชรต้นกูด ศึกษาานิเทศก์ สปจ.ประจวบคีรีขันธ์
12. นายประกอบ มณีโรจน์ ศึกษาานิเทศก์ สปจ.สงขลา
13. นายสมศักดิ์ ดิษฐลักษณ์ ศึกษาานิเทศก์ สปจ.จันทบุรี
14. นายสมควร วรสันต์ ศึกษาานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

15. นางสาวชวลี พึ่งแสงสี ศึกษาานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
16. นางสมจิตร รัตนฤทัย ศึกษาานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา
17. นายพิชิต ฤทธิจรรยา ศึกษาานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
18. นางนฤมล บุณนิม หัวหน้าฝ่ายวิจัย สำนักงานเลขธิการคุรุสภา
19. นางรัชนี ยุตรินทร์ นักวิชาการศึกษา
20. นางสาวกรรณิการ์ บารมี สำนักงานเลขธิการคุรุสภา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.โกวิท	ประवालพฤกษ์
นายปรีดา	บุญเพลิง
นายสมพงษ์	พลະสุรย์

บรรณาธิการและจัดทำรูปเล่ม

นางนฤมล	บุลนิม
นางรัชณี	ยุทรินทร์
นางเฉลิมศรี	ชำนาญกิจ
นางสาวกรรณิการ์	บารมี
นายเกรียงศักดิ์	ศรีวิมล

พิมพ์ต้นฉบับ

นางสาวจันทร์ญา	เล็กน้อย
----------------	----------

จรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539

- (1) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้ทำดีใ้ในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
- (2) ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงาม ให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (3) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
- (4) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์
- (5) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ให้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ
- (6) ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และนิสัยทัศน์ ให้ทันต่อ การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ
- (7) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
- (8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์
- (9) ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2539

(นายสุวิธ รังสิตพา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา